

Parlem de don Joan Marí Cardona

Josep Planells Bonet

Rector de la parròquia de Sant Rafel de Força

Puc parlar de l'amic en Joan Marí Cardona, ja que ell i jo som fills del mateix poble i, encara que em guanyava d'alguns anys, pel fet de tenir ambdós la condició de capellà i d'haver passat pràcticament tota la vida a poca distància.

Des de molt jove va estar arrimat a l'església. Procedia d'una família molt religiosa. El seu pare era obrer de la parròquia i la seua mare, de modals fins (ell li semblava), tenia la memòria plena d'oracions per a tots els moments del dia. Començà a ser sagristanet abans de 1936. Vengué a casa de salpassa amb el mossèn un dia de pluja, però amb prou espais de calma per passar d'una casa a l'altra sense xopar-se. Jo tenia por de trobar-me amb el mossèn, però veient que anava amb un al·lot vaig animar-me a sortir amb els altres de casa a rebre'ls. Més endavant ens trobaríem a l'església, ell era sagristà efectiu i jo l'aprenent.

A l'escola anàrem amb diferents mestres. Durant un temps ho fou en Toni Cardona Sala, Toni d'es Pou. Després vengué en Pau Vidal Torres, mallorquí, que ja s'havia fet càrrec de l'escola poc abans de 1936. Pels anys que em duia d'avantatge no vàrem seure mai al mateix banc, amb tot jo sé que era un alumne distingit i que eren seleccionats els seus treballs manuals.

Coincidírem a l'escola que feia el mossèn quan ell ja havia fet l'entrada al seminari. Record que repetia de memòria les declinacions llatines: ille, illa, illud; hic, haec, hoc... Com que eren aquells anys de guerra (ingressà l'any 1938) estudià algun trimestre amb el mossèn, a la parròquia. En el seminari sobresortí molt aviat en el domini del llatí. El P. Maduell, jesuïta, director espiritual del seminari aleshores,

li feia traduir paràgrafs de l'edició llatina del Kempis per a ser llegits en trobar-nos a la capella.

Estiguérem junts un curs en el seminari de València, on ell havia fet bona part dels estudis, encara que no acabà sense haver passat pel seminari de Mallorca i per la Universitat de Salamanca. Així anà col·leccionant experiències d'un món i de l'altre, si se'm permet dir-ho amb aquesta amplitud.

La parròquia de Sant Carles fou el seu primer ministeri. Hi passà dos anys plens d'activitat. S'embellí el temple amb un nou sagrari i canelobres, organitzà els equips d'apostolat seclar i despertà els ànims, no sense algunes tribulacions (sempre n'hi ha que perden la xaveta) de tota aquella gent de bona voluntat. Allí engrescà el futbol i preparà comèdies i les famílies li portaven els nens per a l'ensenyament primari. Essent el rector de Sant Carles alguns dies per setmana anava a Vila per donar classes de grec en el seminari.

Des del moment que va ser creada la diòcesi (abans era administració apostòlica) fou ampliat el Capítol de la catedral. Així alguns canonges passaren a dignitats, com Macabich, que d'arxiver fou ascendit a canonge arxiprest. Per això, havent-hi canongies vacants, algú li va fer present que era l'hora de provar el seu llatí, ja que llavors la dissertació per obtenir una canongia es feia en aquesta llengua. En publicar-se la canongia d'arxiver s'hi presentà i sortí canonge. Naturalment, el nou càrrec el passà a la ciutat i anaren venint altres tasques. A la de professor de grec s'hi afegí la de filosofia. No tardà en ser nomenat director de "Radio Popular", de la qual va ser un dels iniciadors. Aquesta activitat havia de tenir algú que fos expert

16

a redactar ràpidament informacions i notícies; ell era més que apte. Anys després li fou confiada també la direcció de Càritas i fou nomenat vicari general pel bisbe Gea. Quan el seminari prengué un nou rumb, tengué més temps per a l'organització de l'arxiu i per a la investigació. Venia a Sant Carles (jo llavors n'era el mossèn) amb la seua mare i anàvem a comprovar si del que havia trobat en els documents en quedava encara alguna senya. Record que un dia descobrírem dalt del puig de s'Argentera una fita de la cavalleria de Peralta. Passant pels camins ens topàvem sovent amb feligresos que ens donaven bones informacions.

D. Joan ha set un capellà que durant la seua vida ha pogut veure els canvis de l'època moderna a l'Església i assumir-ne les seues derivacions. El concili Vaticà II el confirmà en un tipus de ministeri més essencial que no centrat en moltes devocions. No s'espantà de res. Per a ell tot era lògica pura. Deixà la sotana tot d'una que el bisbe Planas donà el permís d'usar també el clergiman. Amb la seua moto anava a predicar durant la quaresma pels pobles perquè ell sabia que "*fides ex auditu*" i aquest era l'aspecte més primordial del seu sacerdoci: transmetre la fe. Un clergue tan ben dotat com ell és exemplar de moltes maneres. M'agrada destacar la seua capacitat de posar ordre en el treball i la seua pulcritud. La de saber trobar amics, tot i el seu temperament crític i de broma picant. Record que el bisbe digué el dia del seu funeral a l'homília que Don Joan es presenta davant Déu amb tot

*Celebrant el seus 70è aniversari
a l'església de Sant Rafel.*

Foto: Vicent Ribas "Trull"

el feix de la Història i d'històries per dir-li a Déu: aquest som jo.

Sempre que record el seu traspàs, puc exhalar el perfum de l'amistat.

L'església de Sant Carles de Peralta així com la veié l'Arxiduc i com era a finals dels anys vuitanta; el mateix garrover, els capellans, però, s'han transformat en cotxes.